

کامران ندری در گفت و گویا «توسعه ایرانی» پاسخ داد:

مصدق تکلیف مالا یطاق به بانک‌ها چیست؟

مهرنوش حیدری

کاهش نیابد، نمی‌توان انتظار تغییر ریل اقتصاد را داشت. اخیراً مقام رهبری نیز در نامه‌ای به مجلس خواستار آن شده است که تکالیف مالا یطاق به بانک‌ها تکمیل نشود. به نظر می‌رسد این دستور پس از تغییرات بودجه‌ای صادر شده و نشان از آن دارد که حسابی ویژه از سوی مجلس برای مانور بر بانک‌ها باز شده است. توصیه رهبری بر این مساله در حالی صورت می‌گیرد که پیش از این نیز کارشناسان بر مضر بودن تسهیلات تکلیفی و خارج کردن بانک‌ها از عملکرد اقتصادی در صورت تکلیف بر آنها تاکید کرده بودند. کامران ندری، عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق (ع) در گفت و گویا «توسعه ایرانی» درباره تکلیف و دستور به بانک‌ها گفت: بنده معتقدم که اصلاً چیزی نیاید به بانک‌ها تکمیل شود نه اینکه تکلیفی خارج از توان آنها در خواست شود زیرا به طور طبیعی تصمیمات و تکالیفی که برای بانک‌ها از سوی مجلس و دولت در نظر گرفته می‌شود به شرایط حاکم بر اقتصاد توجه نشده است بنابراین تکالیفی را که بیشتر عامه پسند باشند و بتواند برای مجلس و دولت رأی و رضایت مردم را ایجاد کند به بانک‌ها تکمیل می‌کند.

ضرورت تصمیم گیری بانک‌ها مطابق شرایط اقتصادی

وی افزود: این موارد می‌تواند برای بانک مساله ساز و مشکل آفرین شود در حالی که باید اجازه داد تا بانک‌ها مطابق با شرایط موجود در اقتصاد تصمیم گیری کنند و تنها کاری که حاکمیت باید انجام دهد این است که مقام ناظر بر بانک‌ها - بانک مرکزی - نظارت‌های معمول و متداول را که اجرائی کند. مداخله به این معنا که بانک‌ها گرفته شود به چه کسانی و چه میزان؛ با چه نرخ سودی وام دهند و این قبیل موارد به معنای مداخله در امور بانک‌هاست و صحیح و درست نیست. این در حالی است که به بانک‌ها گفته شود نظام اعتبار سنجی و مدیریت ریسک باید داشته باشند؛ بانک‌ها باید نسبت‌های سرمایه و ریسک و همچنین نسبت‌های نقدینگی را رعایت کنند؛ وارد ریسک‌های بسیار بزرگ و کلان نشوند و مقام ناظر بر رعایت این موارد و روند آنها از سوی بانک‌ها نظارت دقیق داشته باشد.

بروز مشکلات برای بانک‌ها زیر سایه تکمیل تکالیف

وی تاکید کرد: اینکه برای جلب نظر

رأی دهندگان؛ تکالیفی را به بانک‌ها تحمیل کنید اساساً صحیح و درستی نیست و مشکلاتی را برای بانک‌ها به وجود می‌آورد و در نهایت بانک‌ها به بانک مرکزی بدهکار شده و زیان ده می‌شوند و همان کسانی که قرار بوده از سوی نمایندگان مجلس حمایت شوند، متضرر خواهند شد. زیرا بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و زیان آنها در نهایت منجر به تورم می‌شود و مردمی که نمایندگان مجلس فکر می‌کنند قرار است در حقیقت محبت کنند، هزینه مداخلات ناچاراً باید بپردازند.

ندری بیان کرد: اصل نظارت بر بانک‌ها، حرف درستی است و باید در حوزه‌های مختلف تخصصی و فنی بر بانک‌ها نظارت کافی و درستی انجام شود ولی مداخله کردن در کار بانک‌ها، اقدام بسیار غلطی است. وی توضیح داد: چنین تکالیفی مختص اکنون نیست بلکه از گذشته تا کنون در نظام بانکی وجود داشته و تاکنون مشکلات عیدیه‌ای را به وجود آورده و تاوان آن را مردم پرداخت کرده‌اند.

دست دولت و نمایندگان برای ایجاد تکلیف بر بانک‌ها همچنان باز است
این اقتصاددان در پاسخ به این سوال که اگر رهنمودهای رهبر انقلاب در مورد بانک‌ها به صورت کامل اجرائی شود، آیا در شرایط بانک‌ها تغییری ایجاد کند یا خیر؛ عنوان کرد: این طور که از دستور رهبری نقل قول می‌کنند؛ دست نمایندگان مجلس هنوز برای این کار باز است و بنده هنوز دستور رهبری را چشمان خود مشاهده نکرده‌ام اما این طور که گفته می‌شود ایشان گفته‌اند تکلیف مالا یطاق نباشد و این یعنی شما می‌توانید به بانک‌ها تکلیف کنید منتها تکلیفی خارج از توان آنها نباید باشد و بدین ترتیب مساله منفی نمی‌شود.

رهبری ناچار به ورود در مساله تکلیف مالا یطاقی بانک‌ها شده‌اند

این استاد دانشگاه تاکید کرد:

اینکه بانک‌ها به همه می‌گویند باید برای دریافت تسهیلات دو ضامن ببرند نشان می‌دهد که نظام اعتبار سنجی ندارد و در این هنگام مقام ناظر می‌تواند از بانک‌ها بپرسد چرا اعتبار سنجی نمی‌کنند؛ اما نمی‌تواند بگوید برای وام‌های زیر ۱۰۰ میلیون تومان نیازی به ضامن نیست زیرا تکلیف نابجا و نادرستی است

متأسفانه آنچنان در انجام مسائل تخصصی و فنی در کشور بد عمل می‌کنیم که متأسفانه پای رهبری به این مسائل جزئی باز شده ایشان نیز چاره‌ای ندارند و با توجه به اینکه مساله تخصصی است نه می‌توانند کامل به جزئیات ورود کنند و بگویند چه کاری باید انجام دهیم و ناچارند گزاره‌های بسیار کلی را به کار ببرند و آن هم موردی است که اخیراً مشاهده شده و اشکالی که وجود دارد شیوه تصمیم گیری در مجلس و دولت است که در واقع آنها در حال مداخله هستند و هر چه گفته می‌شود مداخلات صحیح نیست، گوش نمی‌کنند بنابراین رهبری مجبور می‌شوند درباره این مساله اظهار نظر کنند و ایشان وارد جزئیات نمی‌شوند زیرا کار رهبر معظم انقلاب این است که خط مشی‌ها و سیاست‌های کلی را تعیین کنند و اصلاً نباید وارد حوزه‌های خرد و جزئی شوند. وی در ادامه این مطلب افزود: در

مقابل کسانی که با هدف جلب رأی مردم و... چنین پیشنهادهایی می‌دهند این عده بر این باورند بانک‌ها با طرح چنین بحث‌هایی در واقع می‌خواهند سوء استفاده کنند. لذا دستور رهبر معظّم انقلاب مساله را حل نمی‌کند و تنها راه آن است که کارها را باید در حیطه کارشناسی، تخصصی و فنی باید حل کنیم و طبیعتاً نظر رهبری این است که در حوزه پولی و بانکی به گونه‌ای عمل کنیم که اقتصاد با تورم بالا مواجه نباشد و ایشان نمی‌توانند به جزئیات ورود کنند.

وی تصریح کرد: اشکال اصلی مربوط به نحوه تصمیم گیری دولت و نمایندگان مجلس در حوزه پولی و بانکی است و بعید است با دستور مقام معظم رهبری مساله حل شود و این مورد کماکان و به قوت خود باقی خواهد ماند.

طرح جدید تسهیلاتی دولت مصدق تکلیف مالا یطاقی است

ندری در پاسخ به این سوال که آیا طرح پرداخت وام بدون ضامن وعده‌های تسهیل شرایط پرداخت تسهیلات و اظهارات ضدو نفیض در این مورد را می‌توان نمونه‌ای از تکالیف مالا یطاق دانست یا خیر؛ گفت: بله پرداخت این گونه تسهیلات مصدق تکلیف مالا یطاق است این مساله اشتباه است و دولت نباید به بانک‌ها بگوید ضامن بگیر، تگیر؛ تعداد ضامن‌ها چند نفر باشد و... دولت و بانک مرکزی به عنوان مقام ناظر باید اطمینان حاصل کنند بانک‌ها دارای نظام اعتبار سنجی هستند و بر اساس آن نسبت به پرداخت تسهیلات اقدام کنند؛ نمی‌توان برای بانک‌ها تعیین تکلیف کرد ولی باید از آنها خواست که نظام اعتبار سنجی داشته باشند و بانک مرکزی باید این مورد را کنترل کند و باید مشخص شود که آیا بانک‌ها اصلاً اعتبار سنجی انجام می‌دهند یا خیر؛ زیرا هنگامی که بانک‌ها به همه می‌گویند برای دریافت تسهیلات دو ضامن باید ببرند نشان می‌دهد که نظام اعتبار سنجی ندارد و در این هنگام مقام ناظر می‌تواند از بانک‌ها بپرسد چرا اعتبار سنجی نمی‌کنند. اما نمی‌تواند بگوید برای وام‌های زیر ۱۰۰ میلیون تومان نیازی به ضامن نیست زیرا تکلیف نابجا و نادرستی است.

خبر اقتصادی

عضو هیئت مدیره اتاق بازرگانی مشترک ابراز نگرانی کرد:

چالش سرمایه گذاری های ایران در کشت فراسرزمینی اوکراین

تسنیم - عضو هیئت مدیره اتاق بازرگانی ایران و اوکراین با اعلام اینکه در مجموع طی ۱۰ ماهه امسال تجارت خارجی ما با اوکراین ۱۶۲ میلیون دلار بوده است، گفت: بروز جنگ در اوکراین سرمایه گذاری ما در بخش کشت فراسرزمینی را دچار چالش می‌کند. سید رضائونی در رابطه تبادلات تجاری ایران و اوکراین، اظهار داشت: به دلیل غنی بودن خاک اوکراین ایران سرمایه گذاری‌های مختلفی در بخش کشت فراسرزمینی در این کشور انجام داده است به نحوی که یکی از سیاست‌های ما تولید محصولات کشاورزی از جمله غلات در این کشور است. وی ابراز امیدواری کرد جنگ در اسرع وقت پایان یابد.

زمان واریز یارانه معیشتی اعلام شد

طبق اعلام سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، بیست و هشتمین مرحله یارانه معیشتی سه شنبه ۱۰ اسفند واریز می‌شود. امید حاجتی از پرداخت «بیست و هشتمین» مرحله یارانه معیشتی به حساب سرپرستان خوار از ساعت ۲۴ روز سه شنبه ۱۰ اسفند خبر داد وی گفت: به مانند دوره‌های پیشین، واریزی‌ها یارانه معیشتی به حساب خانواده‌های یک نفره ۵۵ هزار تومان، خانواده‌های دو نفره ۱۰۳ هزار تومان، خانواده‌های سه نفره ۱۳۸ هزار تومان، خانواده‌های چهار نفره ۱۷۲ هزار تومان و خانواده‌های پنج نفره و بیشتر ۲۰۵ هزار تومان است. وی یادآور شد: پانزدهمین قسط از پرداخت دومین مرحله وام یک میلیون تومانی کرونایی در این ماه، از حساب سرپرستان خانواده‌هایی که این وام را دریافت نموده‌اند، کسر خواهد شد.

عرضه مستقیم گوشت گرم چه شد؟

ایسنا - رئیس هیات مدیره انجمن صنفی گاو داران ایران گفت: قرار بود گوشت گرم گوساله به صورت مستقیم به مصرف کنندگان با قیمت هر کیلو ۱۴۰ هزار تومان عرضه شود ولی هنوز این اتفاق نیفتاده و مصوبه آن فقط روی کاغذ باقی مانده.

احمد مقدسی با بیان اینکه بارها و بارها اعلام کردیم افزایش قیمت گوشت بر نامه مافیای گوشت و عده‌ای دلال برای واردات گوشت بود، گفت: این افراد صادرات را بهانه گرانی گوشت کردند در حالی که صادرات هیچ تأثیر بر قیمت دام زنده نداشت.

وی ادامه داد: از دولت درخواست کردیم که به دلیل مازاد دام در کشور هم ذخایر داخلی را از این محل تأمین کند و هم اجازه صادرات دهند که متأسفانه صادرات متوقف شد.

خبر مهم درباره

کار تخوان های غیر فعال شده

رئیس مرکز تنظیم مقررات سازمان مالیات از امکان اتصال مجدد کار تخوان های غیر فعال شده به پرونده مالیاتی خبر داد.

برزگری گفت: از نگاه سازمان مالیاتی تا یکم اسفند ۴ میلیون و ۷۰۰ دستگاه کار تخوان و درگاه اینترنتی پرداخت به پرونده‌های مالیاتی الصاق شدند و مابقی دستگاه‌های که متصل نشده‌اند حتماً باید توسط بانک مرکزی غیر فعال شوند.

وی افزود: از ساعت ۱۴ دیروز با توجه به اینکه بانک مرکزی اعلام کرد که شروع به غیر فعال سازی ۲۰۰ هزار دستگاه کرده در گام ماصفا اجازه درخواست الصاق به پرونده را می‌پذیرد چرا که این کار ادامه دارد و مستمر است. تا دو ساعت پیش ۳۳ هزار دستگاه به پرونده‌های مالیاتی الصاق شده است. برزگری در پاسخ به این پرسش که در قانون علاوه بر غیر فعال سازی چه جریمه‌هایی برای افرادی که کار تخوان‌هایشان پرونده مالیاتی نداشته باشد در نظر گرفته شده است؟ عنوان کرد: نگاه قانونگذار این بوده که اگر کسی نمی‌خواهد دستگاه کار تخوان را به پرونده مالیاتی اتصال دهد حتماً باید کار تخوان وی غیر فعال شود و اگر فرار مالیاتی آن احراز شود در خصوص مبالغ درآمدی پس از محاسبه مالیات، ۲۰ درصد جریمه غیر قابل بخشش برای درآمدهای کتمان شده متصور است.

اولین بار از سال ۲۰۱۴ از مرز صد دلار در هر بشکه گذشت و به بالاترین رقم ۱۰۵ دلار در هر بشکه رسید و تنها در یک ماه گذشته ۲۱ درصد افزایش قیمت داشته است. در همین حال دولت هند قیمت سوخت خود را (بنزین و گازوئیل) را از نوامبر به عنوان اقدامی پوپولیستی با توجه به انتخابات قبلی به وقوع مجلس در پنج ایالت کلیدی بدون تغییر نداشته است. پیش بینی‌ها حاکی از آن است که پس از پایان انتخابات ایالتی در اوایل ماه مارس، افزایش اخیر قیمت نفت خام می‌تواند منجر به افزایش شش تا هشت رپیه در هر لیتر سوخت خودر شود. روپل به پایین ترین سطح خود در برابر دلار رسید

قیمت مواد غذایی، سوخت و برق دست و پنجه نرم می‌کند. اوکراین که مدت‌ها به عنوان «سبد نان اروپا» شناخته می‌شود، در واقع بیش از ۴۰ درصد از صادرات گندم و ذرت خود را به خاورمیانه یا آفریقا ارسال می‌کند؛ جایی که نگرانی‌هایی وجود دارد که کمبود مواد غذایی و افزایش قیمت‌ها می‌تواند ناآرامی‌های اجتماعی را دامن بزند.

هند در تیررس جنگ

در خصوص هند، در ده درصد افزایش قیمت نفت خام حدود ۰.۲ واحد درصد (PPP) از رشد تولید ناخالص داخلی این کشور را کاهش می‌دهد و هزینه حساب جاری را ۰.۳ درصد افزایش می‌دهد. روز پنجشنبه، قیمت نفت خام برای

ضربه اقتصادی این جنگ به کشورهای آسیایی است. افزایش مداوم قیمت نفت و مواد غذایی تأثیرات نامطلوبی بر اقتصاد آسیا خواهد گذاشت که از طریق تورم بالاتر، ضعف تر شدن حساب جاری و تراز مالی و فشار بر رشد اقتصادی آشکار می‌شود. در چنین سناریویی هند، تایلند و فیلیپین بزرگ‌ترین بازندگان اقتصادی هستند؛ در حالی که اندونزی یک ذی‌نفع نسبی خواهد بود. اروپا نزدیک به ۴۰ درصد گاز طبیعی و ۲۵ درصد نفت خود را از روسیه تأمین می‌کند و احتمالاً با افزایش قیوض گرمایشی و گاز مواجه خواهد شد که در حال حاضر نیز افزایش یافته است. ذخایر گاز طبیعی کمتر از یک سوم ظرفیت است و هفته‌ها هوای سرد در پیش است و رهبران اروپایی قبالاً رئیس‌جمهور روسیه را به کاهش عرضه برای دستیابی به برتری سیاسی متهم کرده‌اند.

از طرف دیگر روسیه بزرگ‌ترین تأمین‌کننده گندم در جهان است و همراه با اوکراین، نزدیک به یک چهارم کل صادرات جهانی را به خود اختصاص داده است. برای برخی کشورهای وابستگی بسیار بیشتر است. این جریان غلات بیش از هفتاد درصد کل واردات گندم مصر و ترکیه را تشکیل می‌دهد. این فشار بیشتر بر ترکیه وارد می‌کند؛ ترکیه که در میانه یک بحران اقتصادی قرار دارد و با تورم نزدیک به پنجاه درصد، با افزایش سرسام‌آور

پوتین اقتصاد روسیه را به لبه پرتگاه برد

تهاجم روسیه به اوکراین خطرات بزرگی را برای اقتصاد جهانی به همراه دارد که هنوز به طور کامل از شوک هم‌گیر بهبود نیافته است. به گزارش فرنو، این درگیری در حال حاضر جدی‌ترین جنگ در اروپا از سال ۱۹۴۵ به نظر می‌رسد. نیروهای روسیه حملات هوایی انجام دادند، پایگاه‌های ارتش را تصرف کردند و با فرار غیرنظامیان به سمت کیف پیشروی کردند. مقامات غربی گفتند که پایتخت ممکن است در هر زمانی سقوط کند و پدافند هوایی آن حذف شود.

بزرگ‌ترین بازندگان اقتصادی جنگ اوکراین و روسیه

بحران ژئوپلیتیک بین روسیه و اوکراین بر اقتصادهای آسیایی بیشترین تأثیر را خواهد گذاشت اما تأثیر آن در سراسر منطقه نمایان خواهد شد. تأثیر منفی این جنگ بر آسیا عمدتاً به این دلیل است که بیشتر اقتصادهای آسیایی واردکننده نفت خام هستند و غذا و انرژی تقریباً نیمی از هزینه‌های مصرف در آسیای شرقی را تشکیل می‌دهند.

اگرچه تنش‌های ژئوپلیتیکی بین روسیه و اوکراین می‌تواند به آسیا از طرق متعددی از جمله شرایط سخت‌تر مالی، افزایش عدم اطمینان و ضعف‌تر شدن تقاضای جهانی آسیب برساند اما قیمت‌های بالاتر کالاها به ویژه نفت، مهلک‌ترین

قیمت مسکن در ۱۷ منطقه تهران گران شد

کاهش و در ۱۷ منطقه دیگر افزایشی بوده است. به گزارش ایسنا، براساس آخرین آمارها متوسط قیمت یک متر مربع مسکن در شهر تهران طی بهمن ماه به ۳۳ میلیون و ۵۶ هزار تومان رسیده که نسبت به ماه قبل و مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۰.۴ و ۱۶.۴ درصد افزایش یافته است.

همچنین، تعداد معاملات انجام شده در این

با توجه به اینکه تازه‌ترین آمار حاکی از تداوم افزایش قیمت و البته کاهش تعداد معاملات مسکن در تهران طی بهمن ماه است، در این ماه قیمت خانه در ۵ منطقه تهران

علاوه بر این، در بهمن ماه امسال در مناطق ۱ و ۱۸ تهران به ترتیب معادل ۳۲۲ و ۲۵۳ فقره خانه معامله شده که نسبت به ماه قبل با کاهش مواجه شده است. از سوی دیگر، بررسی گزارش بانک مرکزی از نظر تفاوت متوسط قیمت مسکن در مناطق ۲۲ گانه تهران در بهمن ماه نسبت به دی ماه سال جاری بیانگر این است که ۱۷ منطقه از تهران با افزایش قیمت مسکن در ماه مورد نظر مواجه شده‌اند. علاوه بر این، مسکن در بهمن ماه سال

جاری در پنج منطقه دیگر از تهران نسبت به دی ماه کاهش قیمت داشته که شامل مناطق ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸ می‌شود. از سوی دیگر، تعداد معاملات مسکن در بهمن ماه سال جاری نسبت به دی ماه در ۲۱ مناطق تهران کاهش یافته و فقط در ۶ منطقه افزایشی بوده که کم‌ترین تعداد معامله مسکن به منطقه ۱۹ با ۶۴ معامله و بیشترین تعداد معامله نیز به ترتیب به مناطق ۵، ۴، ۱۰، ۲ و مربوط می‌شود که هر یک به ترتیب ۱۲۶۲، ۸۵۷، ۷۲۷ و ۶۴۴ معامله مسکن داشته‌اند.